

Verzorging van
mijn huid en
tracheostoma

Huidgezondheid

Het zorgvuldig verzorgen van de huid rond uw tracheostoma wordt een essentieel onderdeel van de dagelijkse routine. Uw huid kan extra kwetsbaar worden door factoren zoals langdurig contact met slijm, een reactie op kompressen of medicijnen, druk van de tracheacanule, of medische behandelingen zoals bestraling. Als de huid eenmaal beschadigd is, wordt ze gevoeliger voor complicaties zoals infecties en kan de verzorging pijnlijker en moeilijker worden.

Een goed gereinigde en droge huid helpt om irritatie, huidafbraak en infecties te voorkomen. Uw arts of verpleegkundige kan u duidelijke instructies geven voor de verzorging van uw huid en tracheostoma. Hierbij hoort ook advies over welke (reinigings)middelen u kunt gebruiken, hoe u moet reinigen en hoe vaak. Deze instructies kunnen variëren, afhankelijk van uw medische situatie, het type tracheotomie-insnede en de gebruikte canule.

Huidverzorgingstips

1 Aandacht voor goede handhygiëne

Verklein de kans op infecties door steeds uw handen te wassen vóór en na huidverzorging of het hanteren van de tracheacanule.

2 Zorg voor een schone en droge huid

U kunt de huid reinigen met drinkwater, steriel water, zoutoplossing of milde zeep, of met een schone wegwerphanddoek. Bevochtigde wattenstaafjes of gaasjes zijn ideaal om opgedroogd slijm voorzichtig te verwijderen en om moeilijk bereikbare plekken, zoals onder de halsflens of bij de stoma, goed schoon te maken. Na het reinigen kunt u de huid voorzichtig droogdeppen met een gaasje, een schoon washandje, of het gewoon aan de lucht laten drogen. Huidbarrièredoekjes helpen, na het reinigen, een beschermende laag op de huid aan te brengen. Reiniging moet minimaal eenmaal per dag plaatsvinden, of vaker, afhankelijk van de conditie van de huid en andere factoren, zoals de hoeveelheid slijm die u produceert.

3 Controleer op mogelijke veranderingen

Huidinspectie houdt in dat u het gebied rond uw tracheostoma zorgvuldig bekijkt, met extra aandacht voor de canule, de halsflens en de huid onder eventuele nekbanden, canules of kompressen. U kunt de huid inspecteren met een grote spiegel en goede verlichting, of een handspiegel gebruiken voor plekken die moeilijk te zien zijn, zoals de achterkant van de nek of onder het nekbandje. Als het mogelijk is, vraag een verzorger om de huid goed in de gaten te houden. Informeer het zorgteam over elke verandering in uw huid of als u bezorgd bent.

4 Kompres vervangen

Als u kompressen gebruikt, verwissel ze dan volgens de instructies van de zorgverlener en de aanbevelingen van de fabrikant. Dit gebeurt doorgaans één tot twee keer per dag, of wanneer de kompressen besmet, nat of verzadigd raken met speeksel, slijm of andere lichaamsvloeistoffen. Kompressen die nat of verzadigd zijn, moeten onmiddellijk worden verwijderd, omdat langdurig contact met de huid de kans op huidbeschadiging vergroot.

5 **Volg de richtlijnen voor huidverzorging**

Huidverzorging kan bestaan uit het aanbrengen van vochtinbrengende crèmes om uitdroging te voorkomen, of voorgeschreven crèmes voor irritatie of wondgenezing, afhankelijk van de situatie. Zorg ervoor dat lotions of crèmes niet in contact komen met de tracheacanule of de stoma, en gebruik alleen producten die zijn voorgeschreven of geadviseerd door het behandelteam.

6 **De canule vastzetten**

Zorg ervoor dat de tracheacanule correct is geplaatst en goed wordt vastgezet met een nekbandje. Dit vermindert de beweging van de canule, die druk op de huid kan uitoefenen en mogelijk plekken met huidafbraak kan veroorzaken.

7 **Sputum beheren**

Slijmvorming op de huid kan irritatie veroorzaken, wat kan resulteren in huidafbraak en infecties. Slijm moet direct van de huid worden verwijderd zodra het zich vormt. Een effectieve secretiebehandeling kan bestaan uit uitzuigen of hoesten wanneer nodig, het dragen van een HME voor bevochtiging, het innemen van inhalatiemedicatie zoals voorgeschreven, en het aanpakken van de onderliggende oorzaak.

8 **Medische hulp invoeren**

Vroegtijdige opsporing van uw huidproblemen maakt snel ingrijpen mogelijk en kan verdere complicaties voorkomen. Informeer de zorgverlener bij de eerste tekenen van infectie of huidafbraak. Deze kunnen bestaan uit, maar zijn niet beperkt tot: toegenomen roodheid, zwelling, warmte, pijn, verharding van de huid, open zweren of wonden, en abnormale drainage uit de tracheotomieplaats.

Kompressen

Een tracheokompres is een stuk materiaal dat om het tracheostoma wordt geplaatst en kan helpen bij het verzorgen van de huid. Kompressen zijn er in verschillende vormen, maten en materialen, zoals gaas, schuim of met toevoegingen als hydrocolloïden, siliconen of een aluminium coating. Het type kompres dat u gebruikt, is afhankelijk van de conditie van de huid, de hoeveelheid slijm die u produceert

en uw eigen voorkeuren. Het zorgteam kan u specifieke instructies geven over welk kompres het beste bij uw behoeften past en hoe u de huidverzorging en kompeswisselingen moet uitvoeren. Het kompres regelmatig verwisselen maakt deel uit van de dagelijkse zorg en wordt vaak gecombineerd met huidverzorging.

Doeleinden van tracheokompressen

1 Slijmopname

Kompressen zijn ontworpen om vocht, slijm en andere afscheidingen van de stoma op te nemen. Hierdoor kan de huid rond uw stoma schoon en droog worden gehouden.

2 Huidbescherming

Blootstelling aan vocht, slijm of wrijving van de canule of halsflens kan irritatie of huidafbraak veroorzaken. Een kompres kan dienen als een beschermende barrière om het risico op zweren of decubitus te verkleinen.

3 Beveiliging van de canule

Sommige tracheokompressen bieden ondersteuning om te voorkomen dat de canule verschuift of loskomt.

4 Comfort

Sommige kompressen zorgen voor extra demping en kunnen druk, wrijving en irritatie rond de tracheotomie verminderen, waardoor het comfortabeler aanvoelt.

Soorten tracheokompressen

Basiskompres

Geweven kompressen zoals gaaskompres worden veel gebruikt en zijn beschikbaar in diverse diktes, vormen en maten om de ruimte tussen stoma en canule op te vullen en secretie te absorberen.

Afbeelding: Tracoe Gecoat Kompres

Foamkompres

Een dikker kompres wordt vaak ingezet bij meer intensieve huidverzorging, bijvoorbeeld bij overmatige slijmvorming, huidirritatie of wondverzorging. Het schuim absorbeert overvloedige secreties en houdt deze vast, waardoor lekkage buiten het kompres wordt voorkomen en de huid beschermd blijft.

Afbeelding: Tracoe Purofoam

Kompres met een aluminiumcoating

Een gespecialiseerd type kompres met een glanzende, gladde zijde die licht kleeft, maar zo min mogelijk aan de huid of wond hecht, om gezond weefsel te beschermen.

Afbeelding: Tracoe Compress AL

Referenties

Alsunaid S, Holden VK, Kohli A, Diaz J, O'Meara LB. Wound care management: tracheostomy and gastrostomy. *J Thorac Dis.* 2021 Aug;13(8):5297-5313. doi: 10.21037/jtd-2019-ipicu-13. PMID: 34527367; PMCID: PMC8411156.

Bryant R. Types of skin damage and differential diagnosis. In: Mosby E, editor. *Acute & Chronic Wounds: Current Management Concepts.* 4th ed. 2012. p. 83-107.

LeBlanc K, Baranoski S. Skin Tears: State of the Science: Consensus Statements for the Prevention, Prediction, Assessment, and Treatment of Skin Tears: ©. *Advances in Skin & Wound Care.* 2011;24(9):2-15.

Coloplast Nederland

info.nl@atosmedical.com
+31 (0)79 593 50 00
www.atosmedical.nl

Coloplast België

order.be@coloplast.com
+32 (0)2 334 25 25
www.atosmedical.be

Fabrikant:

Tracoe Medical GmbH
Reichelsheimer Straße 1/3
55268 Nieder-Olm, Duitsland

De in dit document verstrekte informatie is geen vervanging van de officiële gebruikersaanwijzingen van de getoonde producten. Raadpleeg altijd uw arts, clinicus of bevoegd zorgverlener voor advies met betrekking tot uw persoonlijke situatie en het gebruik van deze producten. Lees altijd de gebruiksaanwijzing (IFU) voordat u een product gaat gebruiken.

Atos en het Atos-logo zijn handelsmerken van Coloplast A/S.
© 2024 Coloplast A/S. Alle rechten voorbehouden.

Atos
Atos Medical, part of Coloplast